

نشریه دغدغه سبز زمستان ۹۹

صاحب امتیاز: حوزه بسیج دانشجویی شهید دیالمه پردیس

کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

مدیر مسئول : ابوالفضل صفری مجد

سر دبیر: امیرحسین خسروی

صفحه آرا : محمد حسین بایرامی زنوز

آشفته بازار نهاده های دامی

چند ماهی است که تامین نهاده دامی مورد نیاز با نرخ مصوب، تولیدکنندگان دام و طیور را دچار سردرگمی کرده است چرا که اختلاف چند برابری قیمت با نرخ مصوب در افزایش هزینه تمام شده تولید تاثیر سوء دارد، این در حالی است که مسئولان ستاد تنظیم بازار بر مبنای نهاده با نرخ مصوب، قیمت ها را اعلام می کنند که این امر با واکنش شدید دامداران و مرغداران مواجه شده است.

بسیاری از مسئولان بر این باورند که علی رغم اختصاص ارز به واردات، ذرت و کنجاله به سبب نظام ناکارآمد توزیع با نرخ مصوب به دست تولیدکننده نمی رسد، درحالی که برای شفاف کردن توزیع نهاده دامی، سامانه بازارگاه ایجاد شده است که تولیدکنندگان نه تنها سودی از این امر حاصلشان نشده است، بلکه با توزیع قطره چکانی ذرت و کنجاله سویا و دوگانگی قیمت در بازار و سودجویی عوامل واسطه و دلال، صنعت دچار بحران جدی شده است.

بررسی ها نشان می دهد که قیمت کنجاله سویا به مرز ۱۰ هزار تومان و ذرت ۳ هزار تومان رسیده که با نرخ مصوب خود اختلاف چندبرابری دارد که اگر مسئولان تدابیری برای رفع این بحران نیندیشند، با استمرار این روند بسیاری از تولیدکنندگان از چرخه تولید خارج می شوند که در آن صورت چاره ای جز تامین نیاز کشور همانند گذشته از طریق واردات نیست.

بررسی شرایط کنونی قیمت کنجاله سویا در بازار نشان دهنده سو مدیریت دولت در زمینه تامین این محصول اساسی است. در حال حاضر قیمت جهانی هرتن کنجاله سویا به طور میانگین ۳۱۰ دلار است که در صورت واردات این محصول با نرخ ارز بازار آزاد «۲۰ هزار تومان»، قیمت هر کیلوگرم کنجاله سویا در بازار باید کمتر از ۶۵۰۰ تومان باشد.

این در حالی است که وزارت صمت قیمت مصوب کنجاله های وارداتی با دلار ۴۲۰۰ تومانی را ۲۴۵۰ تومان تعیین کرده است. تفاوت ۴ برابری قیمت این محصول در بازار با نرخ مصوب وزارت صمت یکی از نکات قابل توجه در مدیریت بازار این محصول است.

از سویی دیگر تعیین چنین قیمتی برای کنجاله سویا باعث ایجاد ابهام برای کارشناسان و تولیدکنندگان شده است، چرا که با توجه به قیمت جهانی این محصول و تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی به واردات کنجاله سویا باید قیمت مصوب آن در بازارهای داخلی نهایتا ۱۶۰۰ تومان تعیین شود.

این در حالی است که بسیاری از مرغداران تصمیم به جوجه ریزی دوره جدید نگرفته و باعث از بین رفتن شغل و کار چندین شاخه وابسته به این صنعت شده است برای مثال کارخانه های جوجه کشی چون توانایی نگهداری جوجه ها بیشتر از ۲۴ ساعت را ندارند متضرع صدمه شدیدی شده اند و مجبور به معدوم کردن جوجه های یک روزه در مقیاس های بسیار بالا شدند حتی کاهش قیمت جوجه یک روزه و رسیدن به قیمت ۱۰۰ تومان هم مانع این ضرر نشد چون تقریبا خرید و فروش سویا در بازار متوقف شده بود و مرغداران توانایی تامین جیره دوره خود را نداشتند.

کازمى، علوم دام

خلاصه بخشی از سخنرانی دکتر عباسی نماینده مجلس و هیئت علمی دانشگاه تهران در نشست علمی با موضوع

لایحه بودجه ۱۴۰۰ و اثرات آن بر بخش کشاورزی

مصرف کند و زمین سوخته‌ای تحویل دولت بعد بدهد. و در این حالت وقتی معیشت مردم بحرانی شد، کشور ناچار به مذاکره با کشورها از جمله آمریکا خواهد شد.

مجلس نمی‌تواند زیاد در ساختار بودجه تغییر ایجاد کند، چرا که شورای نگهبان این اجازه را نخواهد داد با این منطق که نباید بار مالی برای دولت ایجاد می‌شود که این وظیفه دولت است.

مجلس راه‌هایی مدنظر دارد برای مثال برخی می‌گویند لایحه را رد کنیم اما با چنین دولتی که با مجلس تقابل دارد، بعید است دیگر لایحه‌ای به مجلس ارائه دهد.

نگاه ما به بودجه در جهت منافع و امنیت کل کشور است، نه اینکه با این دولت یا آن دولت مشکل داشته باشیم.

رشد در مصارف بودجه حدود ۵۹درصد است که در رابطه با بخش کشاورزی هم درنظر گرفته شده است ولی بعضی از قسمت‌های آن که قرار بود از صندوق توسعه ملی تامین شود، حذف شد. برای مثال حدود ۱۰۰ میلیون یورو برای توسعه آبخیزداری بود و ۱۰۰ میلیون یورو دیگر برای آبیاری نوین بود و ... موضوع اصلی این است که ما کسری بودجه خواهیم داشت که شاید بسیاری از هزینه ها محقق نشود. اما باید مراقب بود تا برخی از این هزینه‌ها که استراتژیک است برای مثال مرغ لاین یا بذور اصلاحی محصولات استراتژیک حتما محقق شود و آن کسری ها باعث حذف این موارد نشود.

البته برای مواردی هم کم بودجه در نظر گرفته شده‌است که با وجود کسری بودجه امری نشدنی است مگر اینکه به منابع اضافه یا از مخارج غیر ضروری کسر شود. در رابطه با مرغ آرین، اوایل انقلاب این نژاد ۸۰ الی ۸۵ درصد صنعت مرغ کشور را تشکیل می‌داد اما امروز ۹۵درصد وابستگی مرغ به نژاد راس انگلیس است. امسال طی پیگیری های متعدد حتی از بیت رهبری، بودجه این بخش به حدود ۱۷۰ میلیارد تومان رسید. درصورتی که طبق نظر کارشناسان حدود ۸۰۰ میلیارد نیاز است.

خسروی، اقتصاد کشاورزی

در حال حاضر دولتی که مستقر است به نوعی تقابلی با مجلس دارد که قابل گلایه است. برای مثال وزرا را بدون حضور در مجلس معرفی می‌کنند یا لایحه بودجه توسط معاون پارلمانی رئیس جمهور به مجلس تقدیم شد در صورتی که بایستی توسط خود رئیس جمهور یا معاون اولشون و یا رئیس برنامه و بودجه این اتفاق می‌افتاد.

رهبری چند سال است که اصلاح ساختار بودجه را گوشزد می‌کند و این اصلاح بالاخره باید از جایی شروع شود اما متأسفانه اقدامی در این راستا دیده نمی‌شود.

یکی از مواردی که در اصلاح باید به آن دقت داشت، بودجه شرکت‌های دولتی است. با اینکه بودجه آن‌ها دوبرابر بودجه کل کشور است، اما در بودجه دیده نمی‌شود (بودجه کل کشور حدود ۸۳۱ هزار میلیارد تومان و بودجه شرکت‌های دولتی تقریبا ۱۵۰۰ هزار میلیارد تومان است) و شفافیت و هیچ نظارتی هم در این قسمت نیست.

از دیگر موارد توزیع نامناسب و دور از عدالت بودجه است. بجای اینکه براساس موارد منطقی مثل وسعت، جمعیت، فعالیت و استانداردهایی شفاف صورت بگیرد، بستگی به رایزنی و لابی‌گری دارد.

یکی دیگر از موارد اصلاح بودجه توجه به پایه مالیات به‌عنوان یکی از منابع پایدارد بودجه است که برای مثال می‌شود جلوی فرار مالیاتی را گرفت یا از سپرده‌هایی که بیش‌از مبلغی هستند مالیات گرفته شود. اما متأسفانه در این بودجه میزان مالیات از ۳۷ درصد سال گذشته به ۲۶ درصد رسیده است.

از دیگر موارد دیدن منابع در مرحله اول و سپس چیدن مخارج برحسب اولویت است. اما متأسفانه دولت مخارج را می‌بیند بعد منابع را آمارسازی می‌کند.

بودجه ۱۴۰۰ عملیاتی نیست. ۴۲درصد وابستگی بودجه به نفت است. طبق نظر کارشناسان بودجه ۳۲۰ هزار میلیارد تومان کسری خواهد داشت. که با این اوصاف حداقل در سال آینده بیش از ۴۰درصد تورم به همراه خواهد داشت. البته این امکان هم وجود دارد که دولت وقت منابع را در ۶ ماه اول

دلایل نابسامانی عرضه نهاده های اولیه خوراک دام و

طیور و تبعات آن در بازارهای مرتبط

با دعوت و هماهنگی بسیج دانشجویی پردیس کشاورزی و

منابع طبیعی دانشگاه تهران و با ارائه دکتر توحیدی مهر، به

صورت وینار در فضای مجازی برگزار گردید.

در این وبینار، در ۲ بخش مجزا به تبعات و منشاء ناشی از عدم تامین کافی نهاده های اولیه پرداخته شد.

در بخش تبعات ،

وقوع موارد ذیل، به صورت دومینو وار، به عنوان تبعات ناشی از عدم تامین کافی نهاده های اولیه عنوان گردید:

• عرضه نهاده وارد شده با دولتی ، آنهم در بازار آزاد و با چندین برابر قیمت ،

• افزایش هزینه تمام شده پرورش دامزنده(بدلیل خرید نهاده مورد نیاز از بازار آزاد)،

• بالاتر رفتن هزینه نگهداری دام از درآمدهای حاصل از فروش آن،

• فروش دام های سبک نیمه پروار در ازاء پرداخت نقدی قاچاقچیان مرزی (بدلیل عدم توانایی تامین علوفه و سوء استفاده از نبود نظارت های میدانی)

• پیش خرید دام های پروار نشده توسط دلال ، تامین علوفه مورد در نیاز در طول دوره پروار) و کشتار آن در مناسبت های مهم (بدلیل تفاوت ریال و ارز و ممنوعیت صادرات دام زنده)

• انباشت دام سنگین توسط دامدار به دلیل عدم وجود تقاضا، و به

امید بهبودی(بدلیل عدم تضمین خرید دام زنده و عدم تکمیل ذخایر داخلی از منابع داخل)

• به هم خوردن تناسب چربی و گوشت و کاهش ضریب مشتری پسندی

• کمبود در عرضه و گرانی چندین برابر قیمت منطقی گوشت قرمز.

• اتخاذ تصمیم به واردات گوشت قرمز و حتی دام زنده (نتیجه بخشی زحمات کشیده شده توسط دلال)

• عرضه دام با قیمت پائین تر از هزینه تما شده در بازار و متضرر شدن دامدار

• خرید گوشت با چندین برابر قیمت منطقی توسط مصرف کننده (مردم)، بدلیل عدم اصلاح از واردات گسترده صورت گرفته و متضرر شدن مردم

در بخش منشاء

وجود اشکالات در ۳ بخش به عنوان ، ۳ کلاف درهم پیچیده به عنوان منشاء عدم تامین کافی نهاده های اولیه عنوان گردید:

۱.وجود اشکال در سیستم توزیع نهاده ها:

• فراهم نبودن زیر ساخت های عرضه تمام نهاده ها در بازارگاه

• کندی ارائه خدمات از طریق سامانه بازارگاه.

• منوط نمودن هر گونه عرضه به پلاک کوبی دام ها.

• وجود امکان دست کاری دستی سهمیه های تعیین شده و پیش

فروش آنها.

• عرضه نهاده ها در بازار سیاه تشکیل شده در حاشیه امن سامانه بازارگاه (بدلیل عدم وجود نظارت های میدانی).

۲- وجود اشکال در سیستم تامین ارز دولتی :

• عدم تامین به موقع ارز مرغوب و رسوبی شدن نهاده های وارداتی در بنادر و گمرکات.

• بدلیل طولانی بودن فرایند تکمیل مدارک و منتظر ماندن شرکت های وارد کننده .

• صدور بخشنامه عدم ثبت سفارش شرکت های واردکننده

• اصرار بر تعیین منشاء ارز و جلوگیری از تائید خروج درصدی امانی نهاده های دامی از گمرکات

۳- وجود اشکال در سیاست گذاری ها و قانون گذاری ها:

• قرار نگرفتن ردیف اختصاصی برای واردات نهاده در بودجه سال ۹۹.

• تامین ذخایر استراتژیک از منابع داخلی و از محل تامین کالا برای صنایع دام و طیور.

• افزایش ناگهانی قیمت نهاده های غیر یارانه ای با تصمیم ستاد تنظیم بازار.

• تهاثر آن در قیمت عرضه نهاده های وارد شده با ارز دولتی و افزایش قیمت آنها.

• حذف تخصیص ارز دولتی جهت واردات دارو و واکسن در سال ۱۴۰۰ (افزایش شیوع بیماریهای واگیردار ، از جمله تب برفکی).

امنیت غذایی پایدار

غذا و تغذیه یکی از ابعاد اساسی زندگی، سلامت و همچنین رفاه جامعه است. بنابر تعریف سازمان ملل در سال ۱۹۸۶، امنیت غذایی را دسترسی همه مردم به غذای کافی و سالم در تمام اوقات برای داشتن یک جسم سالم می دانند. طبق این تعریف موجود بودن غذا، دسترسی به غذا و پایداری در دریافت غذا و سلامت غذا چهار عنصر اصلی است. بدیهی ست پرداختن به مسئله امنیت غذایی در کشور ما از ضروریترین کارها می باشد چرا که متأسفانه از نگاه کشورهای جهان سلطه، غذا عملا به یکی از اهرم ها و حربه های اعمال فشار بر سایر کشورها برای پیشبرد سیاست خارجی و اغراض سلطه گرایانه بدل شده است. این مهم به خوبی نشانگر اهمیت دوچندان بخش کشاورزی و ضرورت حداکثری در تولید غذا و تامین امنیت مشکلی که در طول سالیان و در جهت از طریق خودکفایی در بعضی نظیر گندم، مرغ، تخم مرغ و لبنیات از بین رفتن منابع پایه کشاورزی از آنجایی که کشور ما جزء مناطق محسوب می شود، بنابراین جبران خسارات منابع آبی زمان بر و منابع خاکی تقریبا غیرممکن بحث امنیت غذایی مطرح می شود عدم وجود دیدگاه پایدار نسبت به این موضوع است ولو اینکه کشور ما چند سال در گندم خودکفا بود(با تمامی مشکلاتی که این کار بوجود آورد) اما مثلا همین امسال ما چند بار مجبور به واردات گندم شدیم. امنیت غذایی کوتاه مدت نه تنها مشکلی از کشور حل نخواهد کرد بلکه بدلیل عدم وجود

دید جامع نسبت به ظرفیت های موجود خسارات جبران ناپذیری را به کشور وارد خواهد کرد.

جهت نیل به توسعه امنیت غذایی بصورت پایدار یعنی امنیتی که همه جنبه های اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی دیده شود می توان موارد ذیل را در دستور کار قرار داد:

۱. بهبود بهره وری از سهام خرد و دسترسی به بازار(از طریق افزایش سرمایه گذاری، بهبود زیرساخت های روستایی از قبیل شبکه های آبیاری، کاهش ریسک برای کشاورزان از طریق طرح های نوآورانه بیمه ای، ایجاد تعاونی های متعهد جهت مباحث نگهداری- بسته بندی و بازاریابی). ۲. از نگهداشتن تجارت: دولت باید محدودیت های مضر تجاری را رفع نماید و تلاش خود جهت عضویت در سازمان WTO را بکار گیرد.

۳. ارتقاء شبکه امنیت اجتماعی: تضمین و هموارسازی مصرف اولیه و جلوگیری از هدر دادن دارایی ها.

۴. قرار دادن تغییر اقلیم در همه سطوح استراتژی ها: در مواجهه با مشکل تغییر اقلیم باید راه های سازگاری یا کاهش اثرات تغییر اقلیم از طریق بهبود مدیریت زمین، تنظیم تاریخ کاشت، معرفی انواع جدید محصولات زراعی، بهبود بهره وری انرژی، بازده محصول و زمین را دنبال کنیم.

۵. هماهنگ کردن سیاست های امنیت غذایی و پایداری: این چالش از طریق تحقیق و توسعه نوآورانه در فن آوری کشاورزی رفع خواهد شد.

۶. تقویت هماهنگی استراتژیک در سطح ملی ، منطقه ای و جهانی .

جاویدان، خاکشناسی

سوالات	پیشنهادهات
۱- باتوجه به کاهش هزینه دانشگاه ها در دوران کرونا بدلیل عدم حضور دانشجویان (برای مثال کاهش هزینه رستوران دانشجویان)، آیا پردیس طبق روال سابق بودجه دریافت می کند؟ اگر چنین است این بودجه کجا خرج می شود؟	با مجازی شدن دانشگاه، هزینه دانشگاه ها طبیعتا کاهش یافته، و از آنجایی که برخی دانشجویان در مقدمات سیستم مجازیشون مشکل دارن، بودجه به نحوی برای این قشر درنظر گرفته شود. برخی دانشجویان به لحاظ دوره تحصیلی شهریه پرداز هستند و در شرایط کرونا بجای دروس عملی، استاد فیلم کار عملی را می فرستد این دانشجویان بصورت مجازی، از امکانات دانشگاه استفاده نمی کنن پس باید در نرخ شهریه تاثیرگذار باشد و بصورت کلی، هزینه دانشجویان مجازی در پذیرش نوبت اول و دوم خیلی کمتر از حضوری است.